

Gdańsk, dnia 15 października 2012r.

Wirtualna Polska SA
ul. Traugutta 115 c
80-226 Gdańsk
reprezentowana przez:
Dyrektora Biura Prawnego
Marcina Gotkiewicza

Pan Piotr Żuchowski
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Własności Intelktualnej i Mediów

Dotyczy: DWIM/1444/12

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 września 2012r. dotyczącego projektu Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych na potrzeby ich wykorzystania na internetowym polu eksploatacji na rynku wewnętrznym (dalej: „Dyrektywa”), poniżej przedstawiamy uwagi Wirtualnej Polski SA do przedstawionego projektu.

Przede wszystkim chcielibyśmy podnieść, że jako ‘użytkownicy’ w rozumieniu projektu Dyrektywy, oceniamy proces udzielania licencji utworów muzycznych na potrzeby usług internetowych jako zbyt rozdrobniony, złożony i uciążliwy.

Biorąc pod uwagę wielość podmiotów, praw oraz organizacji które nimi zarządzają, uzyskanie uprawnień do publikacji utworów muzycznych w sieci Internet, a następnie ich prawidłowe rozliczenie jest często zbyt czasochłonne lub wiąże się ze zdecydowanie nadmiernymi nakładami organizacyjnymi i finansowymi. W efekcie, często okazuje się, że użytkownicy rezygnują z rozpowszechniania utworów lub zachodzą ryzyko publikacji bez uwzględnienia wszystkich praw twórców lub innych uprawnionych podmiotów.

Zgadzaamy się przy tym z diagnozą twórców projektu Dyrektywy, którzy słusznie wskazują na istotne zagadnienia, w szczególności:

- zapewnienie stosowania uczciwych warunków handlowych przy udzielaniu licencji;
- zapewnienie należytego nadzoru nad organizacjami zbiorowego zarządzania oraz przejrzystości ich działania;
- zapewnienie dostępności poprawnych i pełnych informacji na temat utworów muzycznych, podmiotów praw autorskich oraz praw, do których reprezentowania upoważniona jest każda organizacja zbiorowego zarządzania.

Jesteśmy zatem gotowi zgodzić się ze stanowiskiem przedstawionym w uzasadnieniu projektu Dyrektywy, zgodnie z którym wskazane są nowe regulacje, a w szczególności *ramy regulujące zarządzanie i przejrzystość (A4)* pozwoliłyby skodyfikować istniejące zasady i zapewniłyby bardziej dopracowany zbiór przepisów dotyczących zarządzania i przejrzystości, dając większe możliwości sprawowania kontroli nad organizacjami zbiorowego zarządzania.

N

Jednocześnie zwracamy uwagę, że - jak się wydaje - twórcy projektu Dyrektywy skupili się przede wszystkim na problemach podmiotów praw autorskich i ich celem jest ochrona głównie tej grupy. W związku z tym, w treści proponowanej Dyrektywy zwrócono uwagę przede wszystkim na zwiększenie nadzoru nad organizacjami zbiorowego zarządzania oraz przejrzystości ich działania. Zagadnienia te są bardzo ważne także z punktu widzenia użytkowników, jednak dla tej grupy nie mniej istotne jest usprawnienie uzyskiwania licencji i rozliczeń, w szczególności poprzez umożliwienie dopełnienia formalności i rozliczania się z tytułu korzystania w z utworów 'w jednym miejscu' (*one stop shop*).

Mając powyższe na względzie, należy zwrócić uwagę, że proponowana Dyrektywa zakłada, iż organizacja zbiorowego zarządzania niekoniecznie będzie musiała udzielać licencji wieloterytorialnych, może nie oferować usług w tym zakresie, a także nie będzie musiała zlecać tego zadania innej organizacji zbiorowego zarządzania. Należy liczyć się także z tym, że podmioty praw autorskich będą mogły udzielać licencji wieloterytorialnych wymaganych przez dostawców usług internetowych albo samodzielnie, albo za pośrednictwem innej osoby lub innych osób, bez konieczności wycofywania swoich praw spod zarządu prowadzonego przez organizację zbiorowego zarządzania.

W konsekwencji, powinniśmy liczyć się z tym, że po wdrożeniu Dyrektywy, proces udzielania licencji na potrzeby usług internetowych będzie nadal, pod wieloma względami, rozdrobniony, złożony i uciążliwy.

W związku z tym, można zauważyć, że wybrany model *europejskiego paszportu licencyjnego (B2)* – jakkolwiek jest to krok w dobrym kierunku – nie rozwiązuje w pełni wskazanych powyżej problemów, z jakimi borykają się użytkownicy zamierzający opublikować utwory muzyczne w internecie. Przewidziane w projekcie Dyrektywy rozwiązania nie zawierają bowiem, w naszej ocenie, mechanizmów, które wystarczająco skutecznie usprawniłyby zarządzanie i rozliczanie korzystania z utworów z punktu widzenia użytkowników.

Mając powyższe na względzie, sugerujemy poszukiwanie dodatkowych rozwiązań, które zwiększyłyby efektywność nowych regulacji. W szczególności, nie lekceważąc istotnych wątpliwości co do analizowanych wariantów strategicznych, wyrażonych w uzasadnieniu projektu Dyrektywy, sądzimy że warto byłoby jednak rozważyć możliwość uwzględnienia, przynajmniej niektórych elementów objętych modelami *rozbudowanego zbiorowego udzielania licencji oraz zasady państwa pochodzenia (B4)*, a także *scentralizowanego portalu (B5)*.

Wskazane byłoby także większe zaakcentowanie w Dyrektywie zasady niedyskryminacji poszczególnych użytkowników – analogicznie, jak to uczyniono w odniesieniu do podmiotów prawa autorskiego (Artykuł 13 projektowanej Dyrektywy). Kwestia nieuzasadnionej dyskryminacji powinna być zabezpieczona także w przypadku, o którym mowa w Artykule 32 projektu Dyrektywy (licencje w przypadku nowatorskich usług).

W naszej ocenie, wskazane byłoby też położenie większego nacisku na uwarunkowania rynkowe jako podstawy ustalania zasad udzielania licencji. Proponowany tekst Dyrektywy (Artykuł 15) odsyła w tym zakresie przede wszystkim do stawek wynagrodzeń autorskich i posługuje się pojęciem „wartości ekonomicznej” prawa, co w praktyce może oznaczać stawki oderwane od realiów rynkowych.

Sądzimy także, że użytkownicy powinni uzyskać dostęp do informacji dotyczących organizacji zarządzania prawami i ich działalnością w szerszym zakresie niż określa to obecnie projekt Dyrektywy, w szczególności Artykuł 18 ust. 1 – chodzi o zapewnienie zakresu informacji, który pozwoli użytkownikom na faktyczne wykonywanie ich uprawnień.

RADCA PRAWNY**Marcin Gotkiewicz**

Z poważaniem, Gd 1406

Marcin Gotkiewicz, Wirtualna Polska SA